

جزییات طرح مر حله معاملات پایانی (TAL) در بورس تهران

در شرایطی که قرار است از طرح «معاملات پایانی» بورس تهران هم‌زمان با افتتاحیه کیش اینوکس ۲۰۲۵ رونمایی شود، محمود گودرزی مدیرعامل بورس تهران جزئیات تازه‌ای از اجرای قاعده مرحله «معاملات پایانی» (Trading At Last) موسوم به TAL را اعلام کرد.بر اساس مصوبه هیات مدیره شرکت بورس تهران ووفق تبصره یک و بند ۵ ماده ۶ دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران، قرار است از روز سه شنبه ۱۲۰ آبان ۱۴۰۴ قاعده مرحله «معاملات پایانی» (TAL) در بورس تهران اجرایی شود. برای روشن تر شدن ابعاد این طرح با محمود گودرزی مدیرعامل بورس تهران گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

یکی از اهداف بورس تهران توسعه بازار و افزایش کارایی اطلاعاتی و معاملاتی است، آیا در این حوزه برنامه خاصی دارید؟بورس تهران همواره خود را متعهد به توسعه بازار می‌داند. جدا از افت و خیزهای بازار و روند شاخص‌های آن، اولویت اصلی بورس تهران، توسعه بازار و نزدیک شدن آن به استانداردهای پذیرفته شده بین المللی است. در زمینه افزایش کارایی بازار و استاندارد شدن آن، یکی از اقدامات در شرف اجرا افزودن مرحله معاملات پایانی یا همان TAL، به فازهای معاملاتی بورس تهران است. در این زمینه مطالعات زیادی در مورد ساختار معاملاتی بورس های مختلف و شرایط معاملاتی بورس تهران و آثار اصلاح و بهبود مراحل معاملاتی انجام شده و از نظر فنی نیز بررسی های لازم صورت گرفته است. این مرحله معاملات در چند روز آینده در بورس تهران عملیاتی می‌شود. لطفاً کمی در مورد فازهای معاملاتی و به ویژه مرحله معاملات پایانی توضیح دهید. این فاز معاملاتی چه ویژگی خاصی دارد و چه کمکی به بهبود روند معاملات می‌کند؟فازهای معاملاتی در بورس های اوراق بهادار شرایطی مشابه و استاندارد دارند و شامل مرحله پیش گشایش، گشایش، حراج پیوسته، حراج ناپیوسته پایانی و معاملات پایانی هستند. از این ۵ مرحله معاملاتی فقط ۳ مرحله اول در بازار سرمایه ایران انجام می‌شوند، هر چند هر ۵ مرحله در دستورالعمل اجرایی معاملات پیش بینی شده‌ند.مرحله معاملات پایانی فاز معاملاتی بسیار مهمی است.در این مرحله، معاملات به صورت حراج تک قیمتی و تنها با قیمت پایانی امکان پذیر است.مرحله معاملات پایانی برای سرمایه‌گذاری که نمی‌خواهند در معرض ریسک نوسان قیمت طی روز باشند و تمایل دارند با قیمت پایانی معامله کنند، مر حلما بسیار جذاب است. این مرحله به‌ویژه برای شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صندوق‌های سرمایه‌گذار، سیدگردانان و تمامی مدیران سرمایه‌گذاری که برای مشتریان خود خرید و فروش می‌کنند،اهمیت مضاعفی دارد. این مرحله معاملاتی در تمامی بورس‌های پیشرفته وجود دارد و بخش مهمی از معاملات بازار را به خود اختصاص می‌دهد. اشاره کردید که این مرحله معاملاتی در دستورالعمل اجرایی معاملات پیش بینی شده، از نظر مقرراتی اجرای این مرحله تابع چه ضوابطی است؟در بند ۶ ماده ۶ دستورالعمل اجرایی معاملات بورس تهران، مرحله معاملات پایانی تعریف شده است.بر این اساس این فاز معاملاتی ۱۵ دقیقه پایانی جلسه معاملاتی بر گزار می‌شود و طی آن ورود سفارش و انجام معامله تنها با قیمت پایانی امکان پذیر است. بنابراین بر اساس مقررات موجود اجرایی این مرحله معاملات پذیر است و نیاز به تصویب مقررات جدیدی ندارد. سرمایه‌گذاران بازار سرمایه ایران از چه زمانی می‌توانند از مزایای این مرحله معاملاتی بر خوردار باشند؟همکاران مادر بورس تهران و شرکت مدیریت فناوری در تلاش هستند که امکان اجرایی شدن این مرحله مهم معاملاتی هم‌زمان با افتتاح نمایشگاه بورس در کیش، مهیا شود.اطمینان دارم که این امر در نزدیک شدن بازار سرمایه ایران به استاندارد های بین المللی نقش موثری خواهد داشت و امیدوارم که با استقبال فعالان بازار مواجه شود.

پذیرش بنزین سوپر وارداتی ۲ شرکت جدید

در دوپست و بیست و چهارمین کمیته عرضه بورس انرژی ایران، بنزین سوپر وارداتی ۲ شرکت دارای مجوز واردات از شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، مورد پذیرش قرار گرفت. مدیریت ارتباطات بورس انرژی ایران اعلام کرد دوپست و بیست و چهارمین نشست کمیته عرضه بورس انرژی ایران با هدف نظارت بر فرایند پذیرش کالا و اوراق بهادار تشکیل شد. جلسه کمیته عرضه با حضور محمدنظیفی مدیرعامل بورس انرژی ایران، محمود کریمی معاون توسعه بازار، محمدصادق شاه‌علی مدیر پذیرش و دبیر کمیته عرضه، علی احمدی خبیره مدیر کمیته عرضه و حامد فرخ‌نیا نماینده ناظر سازمان بورس و اوراق بهادار تشکیل شد.طبق مصوبات روز جاری کمیته عرضه بورس انرژی ایران، بنزین سوپر وارداتی ۲ شرکت دارای مجوز واردات از شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران پذیرش شد. همچنین در این جلسه برق ۲ نیروگاه حافظ، پره سر و جنوب اصفهان و برق تجدیدپذیر ۲ نیروگاه تاپان پویش آفتاب و تولیدی یدکی موتور ایران نیز مورد پذیرش قرار گرفت. در بازار فرعی نیز برق شرکت خردفروش‌ها بهان انرژی پاک برق‌ساز پذیرفته شد.

۴ تعامل

«تعادل» بررسی می کند

بورس زیر سایه ترس

معاملات روز چهارشنبه برخلاف پیش‌بینی‌ها حرکت کرد و نه تنها شاهد جهش شاخص نبودیم، بلکه در بسیاری از نمادها شاهد ایست و عقب‌نشینی بودیم. این در جازدن در شرایطی رخ داد که دماسنج اصلی بورس، یعنی شاخص کل، پس از چند هفته افت متوالی به محدوده‌هایی رسیده که از نظر تکنیکال «منطقه حمایت» تلقی می‌شود؛ اما پشت صحنه بازار چیزی فراتر از نمودارها جریان دارد، ترکیبی از سیاست‌آرزی، بی‌اعتمادی بودجه‌ای و سایه نفت بر سر صنایع بود و در اصل دست به‌دست دادن این عوامل باعث شد که بازار سهام دور روز متوالی روند سرخ را تجربه کند. البته برخی از تحلیلگران معتقدند که روند ناشی از استراحت موقت بازار است و فعالان روند ادامه خواهد یافت. در محور نخست، موضوع تقویت نرخ دلار آزاد بر جسته بود؛ عملی که در نگاه نخست باید اثر مثبت بر بعضی صنایع به‌ویژه صادرات‌محور داشته باشد، اما در عمل تاکنون چنین نتیجه‌ای نداشته است. دلیل اصلی این تناقض، افق نامطمئن درآمدهای آرزو دولت و شوک‌های احتمالی در فضای بودجه‌ای سال ۱۴۰۵ است. رشد دلار در بازار آزاد وقتی با تردید نسبت به ثبات سقف بودجه همراه می‌شود، بیشتر باعث نگرانی از تورم مالی تازه و کاهش قدرت خرید عمومی می‌شود تا نوشداری سودآوری شرکت‌ها. کارشناسانی که در ابتدای هفته، افزایش نرخ دلار آتنامه «خرش بازار» می‌دانستند، اکنون با احتیاط بیشتری سخن می‌گویند. البته پیش از این نیز فعالان بازار سرمایه تأکید کرده بودند که وقتی دلار صعودی می‌کند ولی سیاست‌گذار تمایلی به تنظیم بازار ارز ندارد، شرکت‌های بورسی در فضای بلاتکلیفی قیمت‌گذاری و انتقال ارز فرو می‌روند. همین بلاتکلیفی فضای رولی بورس را سنگین‌تر کرده است، باید به این موضوع نیز توجه داشت که بازار از رولنی بیش از هر چیز دیگری تغذیه می‌کند.

◀ تردیدهایی که شاخص را عقب می‌کشد

بازار سرمایه هر سال با زمزمه‌های اولیه بودجه سال بعد، پیش واکنش نشان می‌دهد و امسال اما وضعیت متفاوت است. آنچه از مسیر جلسات غیر رسمی دولت به بیرون درز کرده، نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از درآمدهای پیش‌بینی شده، روی فروش نفت و تسهیلات ارزی متمرکز شده است. این موضوع از دید فعالان بازار، خطر وابستگی شدیدتر شاخص‌ها به قیمت جهانی نفت را آشکار می‌کند. به‌باور برخی کارشناسان، بودجه پیشنهادی برای ۱۴۰۵ با رویکردی خوش‌بینانه نسبت به تحقق صادرات نفت تدوین می‌شود، در حالی که سیگنال‌های بازار جهانی برعکس حرکت می‌کند. نتیجه آن است که بورس، پیش از رونمایی رسمی از لایحه بودجه، نوعی رفتار محافظه‌کارانه در پیش گرفته است. فعالان سرمایه‌گذاری در ترجیح می‌دهند در برابر این ابهام، موقعیت نقد داشته باشند و منتظر جزئیات ایجاد کنند.

بر اساس گزارش صدای بورس، در هفت ماهه نخست سال جاری، مجموعه ا میلارد و ۲۲۰ میلیون دلار کالای اساسی وارد وارد کشور شده است. کل ارز تخصیص یافته برای واردات شامل کالاهای اساسی، دارو، محصولات صنعتی و خدمات بالغ بر ۳۳ میلیارد و ۵۱۱ میلیون دلار برآورد می‌شود. واردات قطعات خودرو تنها در حدود ۳ تا ۵ میلیارد دلار بوده و تازه‌ترین تصمیم وزارت صمت برای واردات ماشین‌آلات معدنی از زاین نیز بودجه‌ای معادل ۲۵ میلیارد دلار تخمین زده است. مقایسه این اعداد با ۲۰۰ میلیون دلار نشان می‌دهد این ضرورت، از حتی از بودجه لازم برای واردات ۲۰ ماشین‌آلات صنعتی کامل کمتر است. این موضوع باعث می‌شود که ۲۰۰ میلیون دلار بیشتر نقش نمادین و روانی پیدا کند تا نقش عملیاتی. در واقع، بانک مرکزی با اعلام این خبر قصد داشت نشان دهد برای شرایط ویژه ناشی از مکانیسم ماشه (Snapback) آماده است و توان مدیریت جریان ارزی را دارد. با این حال، اثر مستقیم این مبلغ بر تولید و واردات بزرگ صنعتی، قابل توجه نیست و صنایع همچنان با محدودیت‌های ارزی واقعی مواجه هستند.

این گونه اقدامات بیشتر به عنوان یک ابزار روانی برای تثبیت بازار و مدیریت انتظارات فعالان اقتصادی عمل می‌کند. اعلام تخصیص فوری ارز به بازار، حتی اگر عدد آن در مقایسه با کل نیازها اندک باشد، می‌تواند سیگنالی مثبت برای کاهش هیجان در بازار بدهد و باعث شود فعالان اقتصادی با آرامش بیشتری برنامه‌ریزی کنند. بنابراین، این عدد ۳۰۰ میلیون دلاری، اگر چه به‌ظاهر بزرگ است، اما در مقیاس کل نیازهای وارداتی کشور قطره‌ای کوچک محسوب می‌شود.

◀ صنایع بورسی و اثرات یک تزریق محدود

صنایع بورسی، به ویژه گروه‌های فولادی، پتروشیمی و صنایع پایه، عمدتاً با حجم بالایی از ارز برای واردات مواد اولیه و قطعات مورد نیاز خود مواجه هستند. تزریق ۳۰۰ میلیون دلار ارز، که ثبت سفارش‌های آن اغلب زیر ۵۰

تخصیص‌های سودآور برای صنایع باشند. همین الگوی خروج نقدینگی حقیقی در روزهای اخیر گواهی بر عدم اطمینان نسبت به سیاست مالی دولت است.

◀ پتروشیمی‌ها زیر فشار روانی

مورد سوم نیز عقب‌نشینی شاخص ها، افت قیمت جهانی نفت بود. بازارهای بین‌المللی هفته گذشته شاهد افت پیوسته ارزش نفت برنت به محدوده‌های پایین‌تر از ۸۳ دلار بودند، چنین روندی، به‌طور مستقیم بر انتظارات سودآوری شرکت‌های پالایشی و پتروشیمی در بورس ایران اثر می‌گذارد. به‌ویژه زمانی که اقتصاد داخلی به شدت متکی بر درآمدهای انرژی است. در معاملات اخیر بورس، گروه پالایشی‌ها و پتروشیمی‌ها بیش‌تازان منفی بودند؛ چیزی که به واسطه به‌ترخ‌های جهانی بازمی‌گردد اما در لایه دوم، از ضعف تقاضای داخلی هم تغذیه می‌شود. کاهش حجم معاملات نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران خرید تمایلی به‌ورود در این گروه‌ها ندارند مگر آنکه نشانه‌ای از کف قیمتی محکم دیده‌شود. ساختار فعلی قیمت‌ها در شاخص کل، نشانه‌ای از تلاقی دو نیروی متضاد است: افت ارزش جهانی مواد خام و محدودیت‌های ارزی داخلی.

◀ حمایت فنی یا مقاومت روانی؟

بخشی از تحلیلگران اما معتقدند بازار در نیمه دوم هفته می‌تواند توقفی موقت در روند نزولی را تجربه کند. این تحلیل مبتنی بر رسیدن شاخص کل به محدوده‌های حمایتی است، جایی که معمولاً معامله‌گران کوتامندت برای شکار برگشت‌های موقت وارد می‌شوند. از این منظر، روز چهارشنبه گرچه رنج منفی گرفت، اما حجم پایین معاملات و ثبات نسبی در نمادهای کوچک‌تر نشانه‌ای از نوعی «چشم‌پنظاری» در بازار بود. در شاخص هم‌وزن، وضعیت حتی کمی بهتر دیده می‌شود، نمادهای کوچک

بورس در برابر تزریق نمادین ارز

یک ماه پیش، معاون ارزی بانک مرکزی از تخصیص ۳۰۰ میلیون دلار ارز به صنایع خاص خبر داد و این اقدام را بخشی از بسته سیاستی تازه‌این بانک توصیف کرد. بر اساس اعلام رسمی، این ارز برای صنایعی که «شرایط ویژه» دارند و ارزش ثبت سفارش‌هایشان زیر ۱۰۰ تا ۵۰ هزار دلار است، اختصاص یافته است. این خبر در ابتدا گشایش بزرگی در حوزه تأمین ارز صنایع به‌نظر رسید، اما بررسی دقیق ارقام نشان می‌دهد این مبلغ نسبت به کل واردات کشور ناچیز است و نمی‌تواند تغییر اساسی در روند صنعتی کشور ایجاد کند.

بر اساس گزارش صدای بورس، در هفت ماهه نخست سال جاری، مجموعه ا میلارد و ۲۲۰ میلیون دلار کالای اساسی وارد وارد کشور شده است. کل ارز تخصیص یافته برای واردات شامل کالاهای اساسی، دارو، محصولات صنعتی و خدمات بالغ بر ۳۳ میلیارد و ۵۱۱ میلیون دلار برآورد می‌شود. واردات قطعات خودرو تنها در حدود ۳ تا ۵ میلیارد دلار بوده و تازه‌ترین تصمیم وزارت صمت برای واردات ماشین‌آلات معدنی از زاین نیز بودجه‌ای معادل ۲۵ میلیارد دلار تخمین زده است. مقایسه این اعداد با ۲۰۰ میلیون دلار نشان می‌دهد این ضرورت، از حتی از بودجه لازم برای واردات ۲۰ ماشین‌آلات صنعتی کامل کمتر است. این موضوع باعث می‌شود که ۲۰۰ میلیون دلار بیشتر نقش نمادین و روانی پیدا کند تا نقش عملیاتی. در واقع، بانک مرکزی با اعلام این خبر قصد داشت نشان دهد برای شرایط ویژه ناشی از مکانیسم ماشه (Snapback) آماده است و توان مدیریت جریان ارزی را دارد. با این حال، اثر مستقیم این مبلغ بر تولید و واردات بزرگ صنعتی، قابل توجه نیست و صنایع همچنان با محدودیت‌های ارزی واقعی مواجه هستند.

این گونه اقدامات بیشتر به عنوان یک ابزار روانی برای تثبیت بازار و مدیریت انتظارات فعالان اقتصادی عمل می‌کند. اعلام تخصیص فوری ارز به بازار، حتی اگر عدد آن در مقایسه با کل نیازها اندک باشد، می‌تواند سیگنالی مثبت برای کاهش هیجان در بازار بدهد و باعث شود فعالان اقتصادی با آرامش بیشتری برنامه‌ریزی کنند. بنابراین، این عدد ۳۰۰ میلیون دلاری، اگر چه به‌ظاهر بزرگ است، اما در مقیاس کل نیازهای وارداتی کشور قطره‌ای کوچک محسوب می‌شود.

◀ صنایع بورسی و اثرات یک تزریق محدود

صنایع بورسی، به ویژه گروه‌های فولادی، پتروشیمی و صنایع پایه، عمدتاً با حجم بالایی از ارز برای واردات مواد اولیه و قطعات مورد نیاز خود مواجه هستند. تزریق ۳۰۰ میلیون دلار ارز، که ثبت سفارش‌های آن اغلب زیر ۵۰

در صنایع داخلی مثل غذایی، دارویی و ساختمانی روندی نسبتاً با ثبات داشته‌اند. این واگرایی میان دو شاخص کل و هم‌وزن، پیام مشخصی دارد. خروج نقدینگی از شرکت‌های بزرگ شاخص‌ساز به سمت سهم‌های خردتر با ریسک کمتر و تحرک سریع‌تر، نکته مهم در تحولات اخیر خروج نقدینگی حقیقی از بازار است. این جریان که در آمارهای معاملاتی قابل رصد است، نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران حقیقی بیش از آنکه به بازگشت شاخص فکر کنند، نگران تداوم ریزش در کوتامندت هستند. نمادهای بزرگ، حتی با وجود نسبت‌های مالی جذاب، در نبود اعتماد عمومی به سیاست‌های اقتصادی نمی‌توانند نقدینگی تازه جذب کنند. در بیشتر جلسات معاملاتی نیم‌هفته، ورود پول حقیقی منفی بود و مجموعاً نشان داد بازار هنوز از فاز «خستگی روانی» خارج نشده است. معمولاً پس از ریزش‌های ممتد، شاخص کل برای برگشت نیازمند سیگنال‌های قوی سیاسی و اقتصادی است؛ مثلاً تصویب نهایی نرخ خوراک یا شفافیت در نحوه تخصیص ارز صنعتی هر چه این تصمیمات دیرتر گرفته‌شود، روند فرسایشی بازار ادامه خواهد یافت. در شرایط فعلی، امید اصلی معامله‌گران کوتامندت به گزارش‌های کش‌ماشه تسهیلات ارزی متمرکز شده است. این موضوع از دید فعالان بازار، خطر وابستگی شدیدتر شاخص‌ها به قیمت جهانی نفت را آشکار می‌کند. به‌باور برخی کارشناسان، بودجه پیشنهادی برای ۱۴۰۵ با رویکردی خوش‌بینانه نسبت به تحقق صادرات نفت تدوین می‌شود، در حالی که سیگنال‌های بازار جهانی برعکس حرکت می‌کند. نتیجه آن است که بورس، پیش از رونمایی رسمی از لایحه بودجه، نوعی رفتار محافظه‌کارانه در پیش گرفته است. فعالان سرمایه‌گذاری در ترجیح می‌دهند در برابر این ابهام، موقعیت نقد داشته باشند و منتظر جزئیات ایجاد کنند.

بورس در برابر تزریق نمادین ارز

شعب بانک‌ها را برای کالاهایی که دارای ثبت سفارش و تخصیص هستند، فراهم می‌کند. این اقدام، اگر چه برای برخی واردکنندگان مفید است، اما در مقیاس کل صنایع بورسی و تولیدی کشور تأثیر عملی قابل توجهی ندارد. بنابراین، هدف اصلی بانک مرکزی از این اقدامات، بیشتر مدیریت روانی بازار و حفظ ثبات ارزی است تا تحریک واقعی تولید یا صادرات. فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران بورسی باید این اقدامات را به عنوان سیگنالی از کنترل بازار ارزی ارزیابی کنند، نه محرکی برای رشد فوری صنعتی یا افزایش شاخص‌های بورسی.

◀ آیا دولت در حال مدیریت اسنپ‌بک است؟

معاون ارزی بانک مرکزی به‌طور صریح اعلام کرده بود برنامه‌هایی برای شرایط ویژه ناشی از اسنپ‌بک (Snapback) طراحی شده است. به چندان نظر ایران و جامعه بین‌المللی، مکانیسم ماشه غیرقانونی و غیرمشروع ارزیابی می‌شود، اما دولت نشان داده است که برای هر شرایطی آماده است و سیاست‌های ارزی خود را بر پایه این سناریوها تنظیم کرده است. تزریق ۳۰۰ میلیون دلار ارز به صنایع خاص، بخشی از برنامه مدیریت بحران برای صنایع بورسی باید با دید بلندمدت به جریان‌های ارزی کلان و برنامه‌های مستمر بانک مرکزی نگاه کنند و این اقدام را به عنوان ابزار تحلیل روند بازار و مدیریت ریسک در نظر بگیرند، نه محرک رشد فوری یا افزایش تولید و صادرات.

بنابراین می‌توان گفت، تخصیص ۳۰۰ میلیون دلار ارز به صنایع خاص، اگر چه در رسانه‌ها بزرگ جلوه داده شد، از نظر عملی تأثیر محدودی بر جریان تولید و فعالیت‌های صنعتی دارد. صنایع بزرگ بورسی، به ویژه فولاد، پتروشیمی و گروه‌های پایه، نیاز روزانه آنها به ارز برای واردات مواد اولیه و قطعات صنعتی چند براب این رقم است. بنابراین این تزریق محدود، بیشتر یک ابزار مدیریتی و

بازار سرمایه

پنجشنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۴ | ۱۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۷ | سال دوازدهم | شماره ۲۱۸۱ | Thu, Nov 6, 2025

بازار سرمایه

سیاست‌گذار در برابر واقعیت بازار

بازار سرمایه در سال‌های اخیر به‌شدت وابسته به سیگنال‌های غیرمالی بوده است- از تغییرات سیاستی تا تحولات ارزی. امروز نیز واقعیت این است که نبود سیاست هماهنگ بین بانک مرکزی، سازمان بورس و وزارت اقتصاد باعث شده معامله‌گران از هر تصمیم تازه‌ای غافلگیر شوند. در چنین فضایی، بورس نه یک میدان سرمایه‌گذاری پایدار، بلکه آزمایشگاه سیاست‌های اقتصادی تلقی می‌شود. تحلیلگران با نگاه انتقادی به این مساله می‌گویند اگر چه دولت-تاز بورس به عنوان گواهی شفافیت اقتصادی یاد می‌کند، اما رفتارهای چندگانه در نرخ‌گذاری ارز، انرژی و مالیات خلاف همین ادعا است. زمانی که هماهنگی نهادهی در تصمیمات کلان ایجاد نشود، حمایت‌های تکنیکال نمی‌تواند نجات‌بخش شاخص باشد.

◀ مسیر پیش‌رو: از حمایت تا اعتمادسازی

در نیم‌نگاهی به آینده کوتاه‌مدت، بازار ممکن است در محدوده فعلی یک فاز تعادلی کوتاه تجربه کند، به‌ویژه اگر نرخ دلار آزاد تثبیت شود و سیگنال‌های بودجه‌ای روشن‌تر به بازار برسد. اما این سکون موقتی تازمانی دوام می‌آورد که مساله اعتماد عمومی حل نشده باقی بماند. بورس بدون ورود باز یگران حقیقی، صرفاً بر دوش معامله‌گران حقوقی سنگینی خواهد کرد و هر حمایتی نیز روزبازده و کم‌عمق خواهد بود. برای بازگشت پایداری که برخی از کارشناسان وعده می‌دهند، بازار نیازمند سه اصلاح هم‌زمان است: شفافیت در بودجه ۱۴۰۵ و تعیین دقیق نرخ‌های مینا برای صنایع بزرگ؛ سیاست ارزی منسجم با هدف پیش‌بینی پذیری قیمت دلار در بازار؛ آزاد نسپیل مقررات معاملاتی برای جذب نقدینگی، سفارش‌گذاری بورس یا ۷۱ تذکر و رنج مثبت؛ باره ۸۹؛ تذکر بوده است. داده‌های آماری نشان می‌دهد در مهر امسال تعداد کل محدودیت‌های دسترسی ۲۶۴ مورد بوده است که ۱۶۴ مورد به‌ظن دستکاری قیمتی، ۲۵ مورد مربوط به توجیه به پیام‌نظر ۲۴ مورد در بازار ایجاد/ حذف نامتعرف، ۲۳ مورد ثبت اطلاعات متناقض با تعلق‌دادبراه ۱۶ افزون بر این در مهر امسال ۱۱ تذکر اداری، ۲ گزارش ظن وقوع جرم و ۹۶ شکایت مورد بررسی قرار گرفته است. گزارش‌های آماری حاکی از آن است که در مهر امسال، برخی معامله‌گران در بورس‌های کالا و انرژی، ۱۶۰ تذکر دریافت کرده‌اند که بیش‌تر این تذکرها درباره ارسال قیمت‌های نامتناسب با شرایط بازار یا ۴۱ مورد، رعایت نشدن محدودیت‌های ثبت سفارش یا ۲۱ مورد، شک قیمتی یا ۱۶ مورد ثبت و حذف نامتعرف سفارش یا ۱۶ مورد کم‌ترین آن درباره عدم حضور معامله‌گر یا ۳ مورد عدم نکردن شرایط عرضه یا ۴ مورد معاملات چرخشی یا هماهنگ با ۴ مورد بوده است.

روایتی برای بازار محسوب می‌شود تا محرک اقتصادی عملیاتی، بازار سرمایه نیز به این اقدام با دقت نگاه می‌کند. اگر چه اعلام تخصیص ارز ممکن است باعث افزایش اعتماد کوتامندت سرمایه‌گذاران به ثبات اقتصادی شود، اما در عمل، تغییر قابل توجهی در روند شاخص‌های بورسی مشاهده نمی‌شود.

حجم محدود تخصیص و اولویت‌بندی کالاهای خاص باعث می‌شود بخش عمده صنایع بورسی نتوانند از این تسهیلات بهره‌بردار ی کنند و جریان نقدینگی و سرمایه‌گذاری آنها تحت تأثیر واقعی قرار نگیرد. علاوه بر این، محدودیت ارزش ثبت سفارش‌ها و سازوکارهای تالار اول و تالار دوم، نشان می‌دهد که هدف اصلی بانک مرکزی، کنترل بازار و مدیریت انتظارات فعالان اقتصادی است. اثر مستقیم این تزریق بر تولید و صادرات صنعتی، حتی در کوتامندت، بسیار محدود است. با این حال، از منظر روانی، اطلاع‌رسانی در مورد تخصیص ارز باعث کاهش هیجان و نگرانی فعالان اقتصادی شده و توانسته تاحدی اعتماد بازار را تثبیت کند.

به عبارت دیگر، ۳۰۰ میلیون دلار تزریق شده بیشتر نقش یک سیگنال مثبت برای فاز دارد تا یک محرک عملیاتی. صنایع بورسی باید با دید بلندمدت به جریان‌های ارزی کلان و برنامه‌های مستمر بانک مرکزی نگاه کنند و این اقدام را به عنوان ابزار تحلیل روند بازار و مدیریت ریسک در نظر بگیرند، نه محرک رشد فوری یا افزایش تولید و صادرات.

بنابراین می‌توان گفت، تخصیص ۳۰۰ میلیون دلار ارز به صنایع خاص، اگر چه در رسانه‌ها بزرگ جلوه داده شد، در مقیاس کل نیازهای صنعتی و وارداتی کشور عودی کوچک است. این اقدام نمی‌تواند مشکل اصلی صنایع بورسی را حل کند و بیشتر به عنوان ابزاری برای مدیریت روانی بازار و کنترل شرایط ناشی از اسنپ‌بک عمل می‌کند. بررسی ارقام نشان می‌دهد که مجموع تخصیص یافته از ابتدای سال تاکنون به بیش از ۳۳ میلیارد دلار می‌رسد و واردات ماشین‌آلات و قطعات صنعتی میلیاردها دلار نیاز دارد.

در چنین شرایطی، ۳۰۰ میلیون دلار صرفاً قطره‌ای در مقابل جریان‌های ارزی کلان است و اثر عملی آن بر صنایع بزرگ و بورس محدود می‌ماند. سازوکارهای تالار اول و تالار دوم با محدودیت‌های خاص خود نشان می‌دهد که هدف بانک مرکزی ایجاد ثبات و سیگنال آرامش به بازار است، نه رفع فوری نیاز صنایع بزرگ. صنایع بورسی باید همچنان به جریان‌های ارزی کلان و برنامه‌های بلندمدت نگاه کنند و این اقدام کوتاه‌مدت را به عنوان ابزار تحلیل روند بازار و مدیریت ریسک تلقی کنند.

فرمول قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها

در انتظار نظر وزارت نفت

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی از آغاز بررسی‌های کارشناسی برای بازنگری فرمول قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها خبر داد و گفت: بادنستور رئیس جمهوری به‌ویز نفت، کار کارشناسی در این زمینه در حال انجام است. به گفته‌احمد مهدوی ابهری، پیشینه‌های بخش خصوصی نیز به‌وزارت نفت ارائه شده است. احمد مهدوی ابهری با اشاره به نامه مشترک این انجمن و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی به رئیس جمهوری در خصوص تغییر فرمول قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها توضیح داد: بادنستور رئیس جمهوری به‌ویز نفت، مقرر شد فرمول قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها مورد بازنگری قرار گیرد. دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی در عین حال تأکید کرد: کار کارشناسی در این زمینه در حال انجام است. معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت مسئول انجام این بررسی‌هاست و هنوز نتیجه‌هایی مشخص نشده است. او افزود: انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی نیز با همکاری مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران و کمیسیون‌های صنعت و انرژی مجلس، مطالعات کارشناسی مستقلی انجام داده است. جمع‌بندی این مطالعات و پیشینه‌ها داده آماده و به وزارت نفت ارائه شده است. مهدوی ابهری تأکید کرد: منتظر هستیم تا نتایج بررسی‌های کارشناسی وزارت نفت نهایی شود و فرمول جدید قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها اعلام شود.

تذکر سیستمی برای شفافیت بازار سرمایه ارسال شد

معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با هدف شفاف‌سازی در بازار سرمایه در مهر امسال، ۲ هزار و ۶۸۲ تذکر سیستمی ارسال کرد. بر اساس گزارش آماری معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، از میان ۲ هزار و ۶۸۲ تذکر سیستمی بیش‌ترین تذکر درباره ایجاد فشار خرید یا فروش با ۱۶۹۹ تذکر و ایجاد/ حذف نامتعرف با ۹۶۲ تذکر بوده است. کم‌ترین تذکرهاي داده‌شده درباره سفارش‌گذاری بورس یا ۷۱ تذکر و رنج مثبت؛ باره ۸۹؛ تذکر بوده است. داده‌های آماری نشان می‌دهد در مهر امسال تعداد کل محدودیت‌های دسترسی ۲۶۴ مورد بوده است که ۱۶۴ مورد به‌ظن دستکاری قیمتی، ۲۵ مورد مربوط به توجیه به پیام‌نظر ۲۴ مورد در بازار ایجاد/ حذف نامتعرف، ۲۳ مورد ثبت اطلاعات متناقض با تعلق‌دادبراه ۱۶ افزون بر این در مهر امسال ۱۱ تذکر اداری، ۲ گزارش ظن وقوع جرم و ۹۶ شکایت مورد بررسی قرار گرفته است. گزارش‌های آماری حاکی از آن است که در مهر امسال، برخی معامله‌گران در بورس‌های کالا و انرژی، ۱۶۰ تذکر دریافت کرده‌اند که بیش‌تر این تذکرها درباره ارسال قیمت‌های نامتناسب با شرایط بازار یا ۴۱ مورد، رعایت نشدن محدودیت‌های ثبت سفارش یا ۲۱ مورد، شک قیمتی یا ۱۶ مورد ثبت و حذف نامتعرف سفارش یا ۱۶ مورد کم‌ترین آن درباره عدم حضور معامله‌گر یا ۳ مورد عدم نکردن شرایط عرضه یا ۴ مورد معاملات چرخشی یا هماهنگ با ۴ مورد بوده است.

نشانه جابه‌جایی در سبدهای سهام

زهرآچوبی بری کارشناس بازار سرمایه گفت: «شدی را که تا این مرحله بازار شاهدش بودیم، بیش‌تر به واسطه نمادهای بزرگ و برعکاسه رقم‌خورده است. بنابراین منطقی است که در این ناحیه شاهد ادکی جابه‌جایی در سبدها باشیم». این کارشناس تأکید کرد: «به‌طور کلی، روند فعلی جای نگرانی ندارد؛ زیرا فقط نشانه‌ای از جابه‌جایی و دست‌به‌دست شدن سهام میان فعالان بازار است». چوبی‌بری گفت: «هعقدم در ادامه آبان و آذر، ماهیت رشد بازار تا حدی تغییر خواهد کرد و احتمالاً شاهد چرخشی به سوی سهام بنیادی‌تر خواهیم بود؛ سهم‌هایی که از منظر ارزندگی، در موقعیت مطلوب‌تری قرار دارند. انتظار می‌رود در این مقطع، اثر فروش‌های ماهانه و کیفیت صورت‌های مالی معامله‌گر، تأثیر حایه‌تدریج آشکار شود». این کارشناس بازار سرمایه گفت: «صنایع جدیدی می‌توانند در هفته‌های پیش‌رو مورد توجه بازار قرار بگیرند. با توجه به گزارش‌های ۶ ماهه منتشرشده، بررسی دقیق‌تر صورت‌های مالی این گروه‌هایی‌تواند چشاندل‌روشنی از فرصت‌های پیش‌رو ارائه دهد».

پذیرهنویسی ششمین صندوق بخشی در صنعت مواد غذایی

پذیرهنویسی یک صندوق سرمایه‌گذاری بخشی فعال در صنعت مواد غذایی و نوشیدنی (به جز قند و شکر) از روز ۱۹ آبان ۱۴۰۴ در بازار سرمایه آغاز می‌شود.علی‌روحي از آغاز پذیرهنویسی ششمین صندوق سرمایه‌گذاری بخشی فعال در صنعت غذایی و نوشیدنی به‌جز قند و شکر، نامدار جانشینی شرکت داد و گفت: با توجه امکان سرمایه‌گذاری در صنعت غذا و نوشیدنی را برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند.مدیرعامل شرکت سیدگردان و وستا افزود: صندوق جاشنی ۷۰ درصد از منابع خود را در شرکت‌های صنعتی گروه نوشیدنی ۳۰ درصد را در صنایع مکمل مانند گروه زراعت و خدمات وابسته سرمایه‌گذاری می‌کند.علی‌روحي گفت این پذیرهنویسی از طریق سامانه معاملات آنلاین کارگزاری‌های فعال بازار سرمایه انجام می‌شود. حداقل مبلغ سرمایه‌گذاری در واحدهای این صندوق ۲۰۰ هزار تومان است.